

Policy för anhörigstöd

Detta dokument ersätter beslut i kommunstyrelsen 2013-11-04, § 144.

Kommunens vision om framtidsrika Älvsbyn fokuserar bland annat på förhållningssätt, kompetens och människors levnadsvillkor. Kopplat till anhrigperspektivet säger visionen:

Älvsbyns kommun har en helhetssyn på människan. Vi anser att människor har sina individuella behov, men är också en del av ett socialt sammanhang. Anhöriga som hjälper, vårdar eller stödjer närstående känner sig delaktiga och uppmärksammas för sina insatser. Anhörigas kunskap tas tillvara på ett respektfullt sätt som genererar ett ömsesidigt förtroende och att anhöriga känner sig sedda, lyssnade till och respektfullt bemötta.

”Socialtjänsten ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder”, SoL 5 kap 10§).

Målgruppen för anhörigstöd är stor, den omfattar anhöriga till personer med

- fysisk nedsättning
 - psykisk nedsättning
 - utvecklingsstörning eller annan intellektuell funktionsnedsättning
 - långvarig psykisk sjukdom
 - långvarig eller kronisk sjukdom
 - missbruks- och beroendeproblematik
- samt:
- Föräldrar till barn under 18 år med någon ovanlig sjukdom eller funktionsnedsättning
 - Vuxna barn till personer med någon av ovanstående sjukdom eller funktionsnedsättning

Barn under 18 år har inget formellt eller juridiskt ansvar för syskon eller föräldrar och kan därför inte falla in under bestämmelse i 5 kap 10§ SoL.

Definition anhörig

Den person som inom familjen, släkten eller vänkretsen hjälper någon som på grund av sjukdom, ålder, funktionshinder eller psykiska funktionshinder inte längre klarar av sin vardag på egen hand. Vanligtvis är den som ger stödet en anhörig, men det kan även vara en granne, god vän eller annan som träder in och tar rollen som anhörig. Begreppet anhörig används för att tydliggöra att policyn inte endast omfattar den som har släktskap med den enskilde. Det är den som behöver vård och omsorg som avgör vem som är anhörig. Policyn omfattar alla som vårdar/hjälper en person oavsett släktskap eller relation.

Dokumenttyp	Dokumentnamn	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans	Giltighetstid
Policy	Policy anhörigstöd	2020-04-06 KS § 47	KS	2022-12-31
Dokumentansvarig	Version	Senast reviderad	Dokumentinformation	Detta dokument gäller för
Socialchef	5	2013-11-04 KS § 144	Dnr 127/20-633	Anställda, medborgare

Anhörigkonsulents roll

Anhörigkonsulenten har ett övergripande ansvar i anhörigfrågor och arbetar både integrerat och centraliserat för att möjliggöra att så många anhöriga som möjligt kan ta del av stödet.

- *Integrerat*, dvs kompetensen byggs upp inom ordinarie vård- och omsorgsverksamhet och anhöriga får sitt stöd av ordinarie personal via så kallade anhörigombud/ambassadörer. Anhörigkonsulenten ansvarar för att samordna, utbilda och återkommande följa upp och utveckla ombudsrollen och det praktiska arbetet.
- *Centraliserat*, som innebär att anhörigkonsulenten finns som bl.a. rådgivare, informatör, samordnare av träffar mm för de anhöriga vars närstående inte har stöd av kommunens verksamhet. Anhörigkonsulenten ska även stötta och medverka så att anhörigas behov och intressen i största mån tillgodoses.

Kvalitet

Genom att hålla hög kvalitet i de verksamheter och insatser som erbjuds skapar vi indirekt goda förutsättningar för anhörigas situation. Stödinsatser måste vara av god kvalitet för att de ska nyttjas.

Bemötande och delaktighet

De anhöriga ska bemötas väl av samtliga aktörer i kommunens verksamhet. Deras erfarenhet och kunskaper ska tas tillvara på ett respektfullt sätt som genererar tillit och förtroende, de ska ses som en samverkanspartner och en resurs. All personal, oavsett profession, ska ha ett förhållningsätt så att den enskildes och dennes anhörigas integritet bevaras. En tillåtande atmosfär ska råda och anhöriga ska få vara delaktiga i omsorgen om så önskas. Erkännande, respekt och delaktighet är kanske det allra viktigaste, enklaste och mest efterfrågade stödet till den person som vårdar eller stödjer en närstående. Vid upprättande, uppföljningar eller förändringar i genomförandeplanen ska anhöriga erbjudas att delta om den enskilde önskar.

Individanpassat stöd

Varje anhörigs situation är unik. Stödet ska vara individanpassat, flexibelt samt hålla en god kvalitet. Det stöd och hjälp som anhöriga utför är frivilligt och ska aldrig upplevas som ett tvång.

Tillgänglighet/Informationsspridning

Anhörigstödet ska vara lättillgängligt och målsättningen ska vara att kunna verkställas stödet med kort varsel. All personal som arbetar inom socialtjänstens verksamhet ska kunna ge aktuell information eller förmedla/hänvisa till anhörigkonsulent Information om vilka anhörigstödande insatser som finns förmedlas bland annat via kommunens hemsida, annonser och sociala medier.

Hemsidan ska kontinuerligt uppdateras. Det ska finnas kontaktuppgifter, program för anhörigträffar, information om anhörigstödande insatser samt att kontakt med anhörigkonsulent är kostnadsfritt. Information ska finnas på fler språk än svenska. Anhörigkonsulenten ska verka för att anhöriga kan finna information liksom råd och stöd på sociala medier. Här möjliggörs att nya nätverk skapas.

Samverkan med externa aktörer

Kommunen ska arbeta för att återuppta samarbete med handikapp- och pensionärsorganisationerna, Älvsby församling samt Hälsocentralen. Detta för att utveckla och finna nya samverkansformer och för att effektivt fortsätta sprida information om anhörigstöd. En arbetsgrupp bör om möjligt upprättas med samverkanspartners.

Mötesplats för anhöriga

Kommunen ska arbeta för att anhörigträffar anordnas, gärna i samverkan med externa aktörer. Syftet med träffarna är att anhöriga ska ges möjlighet att träffa andra i liknade situation, vilket i sin tur kan leda till att nya nätverk skapas. Innehållet i träffarna varierar med föreläsningar, underhållning samt tid för samtal och samvaro.

Avlastning

Avlastning kan ske på olika sätt och med olika syften, ex att bryta isolering, ge möjlighet till egentid eller för att förebygga ohälsa. Korttidsboende och dagverksamhet, trygghetslarm, avgiftsfri avlösning i hemmet och hemtjänst är alla exempel på biståndsbedömda insatser som kan ge avlastning för den som stödjer en närstående. Kommunen ska arbeta för att insatserna är tillgängliga och individanpassade.

Andra anhörigstödande insatser

Studiecirklar i utbildande syfte kan komma att erbjudas anhöriga. Kommunen ska verka för att möjliggöra deltagande genom att informera om stödinsatser att söka. Stöd till anhöriga kan även ske genom samtal med anhörigkonsulent - enskilda eller gruppsamtal.

Uppföljning

Anhörigstödet ska följas upp och utvärderas årligen. Anhörigas situation ska kontinuerligt belysas för tjänstemän, omsorgspersonal och politiker.

Mål

Älvsbyns kommuns policy om anhörigstöd innebär att vi ska ha en helhetssyn på människan. Vi anser att människor har sina individuella behov men också del av ett socialt sammanhang. Anhörigs som vårdar eller stödjer närstående ska känna sig delaktiga och uppmärksammas för sina insatser. Deras kunskap ska tas tillvara på ett respektfullt sätt som genererar ett ömsesidigt förtroende. Vår verksamhet ska genomsyras av ett anhörigvänligt förhållningssätt vilket innebär att anhöriga ska känna sig sedda, lyssnade till och respektfullt bemötta.
